

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2011, č. j. 1 Ad 54/2010 - 68,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2011, č. j. 1 Ad 54/2010 - 68, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 21. 5. 2010, č. j. MHMP 287595/2010, a usnesení Úřadu městské části Praha 12 ze dne 23. 2. 2010, č. j. 2326/2010/AAL, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a o žalobě proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 21. 5. 2010, č. j. MHMP 287595/2010.

IV. V řízení o kasační stížnosti se ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové, **přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 960 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 21. 5. 2010, č. j. MHMP 287595/2010, bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno usnesení Úřadu městské

části Praha 12 ze dne 23. 2. 2010, č. j. 2326/2010/AAL, kterým podle § 48 odst. 2 a § 66 správního řádu došlo k zastavení řízení o přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi-doplatku na bydlení-zahájené na základě žádosti č. j. 2086/2010 AAL, podané žalobkyní dne 10. 2. 2010. V odůvodnění rozhodnutí o odvolání Magistrát hlavního města Prahy uvedl, že podle § 48 odst. 2 správního řádu lze přiznat totéž právo z téhož důvodu téže osobě pouze jednou. Vzhledem ke skutečnosti, že není dosud skončeno správní řízení o žádosti žalobkyně o doplatek na bydlení ze dne 30. 9. 2009, nelze v daném případě rozhodnout o její žádosti ze dne 10. 2. 2010.

Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) rozsudkem ze dne 20. 9. 2011, č. j. 1 Ad 54/2010 - 68, žalobu proti shora uvedenému rozhodnutí o odvolání jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění tohoto rozsudku městský soud uvedl, že podle přípisu správního orgánu prvního stupně ze dne 26. 7. 2011 podala žalobkyně dne 30. 9. 2009 žádost o doplatek na bydlení, kterou Úřad městské části Praha 12 zamítl rozhodnutím ze dne 26. 10. 2009, č. j. 11884/2009/AAL. Toto rozhodnutí však bylo zrušeno rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 13. 1. 2010, č. j. 948717/2009, a věc byla vrácena prvoinstančnímu správnímu orgánu k novému projednání a rozhodnutí. Následně žalobkyně dne 10. 2. 2010 podala další žádost o doplatek na bydlení, která byla předmětem nyní posuzovaného případu. Odvolací orgán argumentoval tím, že v něm nastala překážka věci pravomocně rozhodnuté, ačkoliv o žádosti žalobkyně ze dne 30. 9. 2009 nebylo v době vydání prvoinstančního správního aktu rozhodnuto. Jednalo se tedy ve skutečnosti o překážku řízení založenou na litispendenci podle § 48 odst. 1 správního řádu, neboť u správního orgánu prvního stupně již probíhalo jiné řízení. I pro tuto překážku však nebylo možné v řízení o žádosti žalobkyně ze dne 10. 2. 2010 pokračovat a správní orgán prvního stupně byl povinen ho podle § 66 odst. 1 písm. e) správního řádu zastavit. Uvedené nesprávné právní posouzení tedy podle městského soudu nemělo žádný vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Lhůta pro vydání rozhodnutí uvedená v § 71 odst. 3 správního řádu je podle městského soudu pořádková, neboť s jejím marným uplynutím nespojuje zákon žádné důsledky. Nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí tedy nezpůsobuje jeho nezákonnost. Na druhou stranu lze souhlasit s názorem žalobkyně, že se nejednalo o zvlášť složitý případ ve smyslu § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu, a proto měl správní orgán rozhodnout bez zbytečného odkladu.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost. Stěžovatelka v ní stejně jako v žalobě namítla, že v dané věci nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení pro překážku řízení uvedenou v § 48 odst. 1 ani v odst. 2 správního řádu, neboť správním orgánům dokladovala své osobní a majetkové poměry za jiná období. Dále stěžovatelka namítla, že správní orgán prvního stupně měl rozhodnout bez zbytečného odkladu, jelikož se nejednalo o zvlášť složitý případ. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2011, č. j. 1 Ad 54/2010 - 68, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Magistrát hlavního města Prahy se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Vzhledem k tomu, že s účinností od 1. 1. 2012 přešla na základě zákona č. 366/2011 Sb. působnost krajských úřadů rozhodovat o odvolání ve věcech dávek pomoci v hmotné nouzi na Ministerstvo práce a sociálních věcí, stalo se tímto dnem ministerstvo procesním

nástupcem žalovaných krajských úřadů v soudních řízeních v těchto věcech, jak vyplývá z § 69 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého je žalovaným správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. V řízení o kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud jednal jako se žalovaným namísto Magistrátu hlavního města Prahy s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

V dané věci rozhodl správní orgán prvního stupně o žádosti stěžovatelky o doplatek na bydlení, která byla podána dne 10. 2. 2010, usnesením o zastavení tohoto řízení ze dne 23. 2. 2010, č. j. 2326/2010/AAL. Prvoinstanční správní orgán tedy v souladu s § 71 odst. 3 správního řádu vydal rozhodnutí do 30 dnů od zahájení řízení. Případné nedodržení této lhůty pro vydání rozhodnutí o žádosti o doplatek na bydlení ze dne 30. 9. 2009 nemá pro posuzovanou věc žádný význam, neboť jejím předmětem je žádost o tutéž dávku pomoci v hmotné nouzi ze dne 10. 2. 2010. V řízení o žádosti ze dne 10. 2. 2010 bylo toliko podstatné, zda v něm byla založena překážka věci zahájené nebo překážka věci pravomocně rozhodnuté s ohledem na předchozí žádost ze dne 30. 9. 2009. Navíc lhůta zakotvená v § 71 odst. 3 správního řádu je pouze pořádkové povahy, jak již správně uvedl městský soud, a proto její případné nedodržení v řízení o žádosti ze dne 30. 9. 2009 nemělo za následek nutnost přiznání doplatku na bydlení na základě této žádosti.

Stížnostní námitce o nedodržení lhůty pro vydání rozhodnutí tedy Nejvyšší správní soud nepřiznal důvodnost.

Z přípisu Úřadu městské části Praha 12 ze dne 26. 7. 2011, kterým byl proveden městským soudem důkaz při jeho ústním jednání, vyplývá, že po podání žádosti ze dne 30. 9. 2009 rozhodnutím Úřadu městské části Praha 12 ze dne 26. 10. 2009, č. j. 11884/2009/AAL, nebyl stěžovatelce přiznán doplatek na bydlení. Toto prvoinstanční rozhodnutí však Magistrát hlavního města Prahy rozhodnutím ze dne 13. 1. 2010, č. j. 948717/2009, zrušil a věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. Ten rozhodnutím ze dne 26. 2. 2010, č. j. 2553/2010/AAL, stěžovatelce doplatek na bydlení opětovně nepřiznal. Magistrát hlavního města Prahy rozhodnutím ze dne 11. 6. 2010, č. j. 341253/2010 odvolání stěžovatelky zamítl a toto druhé prvoinstanční rozhodnutí potvrdil, což zjistil městský soud ze své úřední činnosti, jak uvedl v odůvodnění napadeného rozsudku.

V době vydání žalobou napadeného rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 21. 5. 2010, č. j. MHMP 287595/2010 ani jemu předcházejícího usnesení Úřadu městské části Praha 12 ze dne 23. 2. 2010, č. j. 2326/2010/AAL, které byly vydány ve věci žádosti stěžovatelky o doplatek na bydlení ze dne 10. 2. 2010, tedy ještě nebylo o její žádosti o stejnou dávku pomoci v hmotné nouzi ze dne 30. 9. 2009 pravomocně rozhodnuto. V řízení o žádosti ze dne 10. 2. 2010 tedy nemohla být založena překážka věci pravomocně rozhodnuté, a to ani v případě totožnosti této věci s věcí zahájenou na základě žádosti ze dne 30. 9. 2009. Městský soud tedy učinil správný závěr, podle něhož nebyly v nyní posuzované věci splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 48 odst. 2 a § 66

správního řádu.

V řízení o žádosti stěžovatelky o doplatek na bydlení ze dne 10. 2. 2010 však nebyla založena ani překážka věci zahájené a toto řízení proto nebylo možné zastavit ani za použití § 66 odst. 1 písm. e) a § 48 odst. 1 správního řádu. Podle § 38 odst. 1 a 3 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném v době vydání rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, totiž doplatek na bydlení náležel osobě ode dne, kdy splnila všechny podmínky nároku na dávku, nejdříve však od prvního dne měsíce, v němž bylo zahájeno řízení o přiznání této dávky. V dané věci tedy mohl být doplatek na bydlení stěžovatelce přiznán a vyplácen nejdříve od počátku měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o poskytnutí této dávky, tedy od počátku února 2010. Naproti tomu v řízení o žádosti stěžovatelky o doplatek na bydlení ze dne 30. 9. 2009 mohl být stěžovatelce doplatek na bydlení přiznán a vyplácen od počátku září 2009. Z tohoto důvodu musel orgán pomoci v hmotné nouzi rozhodovat o žádostech ze dne 30. 9. 2009 a 10. 2. 2010 v samostatných řízeních, neboť se nejednalo o totožné věci ve smyslu § 48 odst. 1 správního řádu. Předchozí žádost stěžovatelky o doplatek na bydlení ze dne 30. 9. 2009 tedy nemohla založit překážku řízení, které bylo zahájeno podáním její žádosti o tutéž dávku pomoci v hmotné nouzi ze dne 10. 2. 2010. Městský soud tedy pochybil, když dospěl k závěru, že posuzované věci byly dány podmínky pro zastavení řízení z důvodu litispendence.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil. Již v řízení o žalobě zde byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a městský soud by v novém žalobním řízení nemohl učinit nic jiného, než tato rozhodnutí zrušit, neboť shora uvedená neexistence překážky věci pravomocně rozhodnuté a neexistence překážky věci zahájené vede k nutnosti vydání meritorního rozhodnutí o žádosti stěžovatelky o doplatek na bydlení ze dne 10. 2. 2010, což nelze v soudním řízení správním učinit. Proto povaha věci umožňuje Nejvyššímu správnímu soudu o žalobě sám rozhodnout a podle § 110 odst. 2 písm. a), § 78 odst. 1 věty první, odst. 3 a odst. 4 s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2012, současně se zrušením napadeného rozsudku zrušit pro nezákonnost také rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. použitého přiměřeně podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Jelikož Nejvyšší správní soud současně se zrušení napadeného rozsudku rozhodl i o zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, musí kromě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodnout i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s., ve znění účinném od 1. 1. 2012). O nákladech řízení o kasační stížnosti a o žalobě rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Stěžovatelka sice měla ve věci plný úspěch, avšak z obsahu soudního spisu nevyplývá, že by ji v těchto řízeních nějaké náklady vznikly. Proto Nejvyšší správní soud tyto náklady žádnému z účastníků nepřiznal.

Dále Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatelky odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů v celkové výši 960 Kč, která se skládá z částky 500 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti ze dne 21. 10. 2011 podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů

a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů), z částky 300 Kč za s tím související režijní paušál (§ 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a z částky 160 Kč odpovídající 20 % dani z přidané hodnoty, kterou byla advokátka povinna podle zvláštního právního předpisu odvést z odměny za zastupování a náhrad, jež byly vyjmenovány (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů bude ustanovené zástupkyni stěžovatelky vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu v obvyklé lhůtě.

V emailu ze dne 20. 12. 2011 stěžovatelka požádala o přerušení řízení o této kasační stížnosti do skončení blíže neupřesněného řízení vedeného u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 22 Cdo 242/2010. Tato věc však nemůže mít žádný vliv na posouzení toho, zda v řízení o žádosti stěžovatelky o doplatek na bydlení ze dne 10. 2. 2010 byla založena překážka věci pravomocně rozhodnuté či překážka věci zahájené. Proto Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti nepřerušil a o věci meritorně rozhodl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu